

ЖЕНСКИЙ СВѢТЪ

СЪ ПРИТЪРКА

„ДОМАКИНА“ ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ,

РЕДАКТИРАНО ОТЪ ЖЕНИ
ЗА ГОСПОЖИ И ГОСПОЖИЦИ

Списанието излиза дваждъ, на 1 и 20, а при-
турката веднаждъ, на 10 число въ всякъ мѣсецъ.

Директорка: ТЕОДОРА Г. НОЕВА

Годишенъ (бонамънтъ)
прѣ платъ мѣ
I. На списанието:
За България 4 лева
„ странство 5 „
II. На спъсанието
съ притурката,
За България 7 лева
„ странство 9 „
Абонати се запиеватъ
направо въ дирекцията на
списанието и въ всички
тѣ телеграфо-пощен. стан-
ции изъ княжеството.

носещи се до госпожи и
госпожници, публикуватъ
се въ послѣдната страни-
ца за 30 стот. редътъ.
За постоянни обявления
особени условия
Писма, рѣкописи и па-
ри се испращатъ: до Ди-
рекцията на „Женский
Свѣтъ“ улица В. Яншина
№ 122.
Писма неплатени не се
приематъ.

Въ Дирекцията се намиратъ за проданъ цѣли течения отъ I-а и II-а година на „Ж. Свѣтъ“ и „Домакина“

Съдържание:

Законъ за горенъ курсъ на педагогическото училище въ княжество България. — Работи за жени. — Единъ си търси жени. — Гр. Варца. — Първа любовъ. — Разни. — Малка Конкурса. — Книги и списания: — Корреспонденция. — Извѣстия. — Обявления.

Законъ

за горенъ курсъ на педагогическото училище
въ княжество България.

Пълно прѣобразование по учебното ни дѣло! Подиръ законитѣ за народнитѣ училища и за гимназитѣ въ българското княжество, подиръ закона за рисуващо училище въ София, закона за педагогическитѣ училища, ето ти вече и отдавна очаквания *Законъ за горенъ курсъ на педагогическото училище въ Княжество България.*

На читателскитѣ навѣрно трѣбва да имъ е омръзвало вече да четатъ за училищни законопроекти, нъ ние имъ се молимъ да иматъ търпението да прочитатъ винаги съ внимание всичко, що се касае до женското образование по насъ, тъй като то е единъ отъ най-главнитѣ, най-сѣщественитѣ за тѣхъ въпроси, а и съставлява, както е извѣстно, главната точка отъ програмата на списанието ни.

За учредяването горенъ курсъ на педагогическо училище ний бѣхме отдавна съобщили (в. „Женский Свѣтъ“ отъ тая година бр. 7 стр.

55), като се общавахме, че «по-късно ще се повърнемъ върху този твърдъ важенъ въпросъ». Днесъ, като ни е испратенъ вече отъ Министерството на Просвѣщенieto надлъжниятъ законъ, ний си устояваме на думата, та ще се помъчимъ да си искажемъ по силитѣ си мнѣния върху него.

Че пуждата за отварянето висшъ педагогически курсъ, особено за дѣвицитѣ, които се подготвяватъ да се прѣдадатъ на учителска кариера, отдавна вече се чувствувахе и насъ, свидѣтельствуватъ най-ясно толкова множеството момъ, що слѣдватъ въ странство по педагогия, колкото и писаното по този въпросъ първомъ отъ насъ (в. „Женский Свѣтъ“ год. I бр. бр. 12 и 13 стр. стр. 92 – 93 и 98 – 101), послѣ отъ г. К. Бербенко (в. «Свободно Слово» бр. 61 отъ мин. год.), а най-послѣ пакъ отъ насъ (в. „Жен. Свѣтъ“ год. II бр. 17).

Сега, нека, първомъ, хвърлимъ единъ бързъ погледъ върху подробноститѣ на прѣдметния законъ, а послѣ нека поговоримъ за училищата отъ подобенъ видъ по другитѣ страни, а особено въ Франция, гдѣто, както сме и по-прѣди писали, сѣществующитѣ днесъ подобни училища сѣ плодъ отъ дълги, прѣзъ единъ вѣкъ почти, обмислювания, разисквания на мъже вѣщи по тия въпроси и лични въ науката.

Въпросния „законъ за горенъ курсъ на пе-

дагогическото училище въ Княжество България,“ ако и да го не казва изрично, дава, обаче, много добръ да се разбере, че почива на едно начало, което отдавна ний сме пожелали: на приравняването дѣвическитѣ гимназии съ мъжескитѣ; а и че трѣбвало да бѣде така, показала не само практиката, нѣ и всѣка една отъ насъ много добръ разбрѣла. Законътъ, разгледанъ изобщо, много е добръ и изглежда да е произведението отъ едно зрѣло обмислюване върху предмета и едно коренно и всестранно изучаване въпроса. Нѣ все пакъ ще ни бѣде, мислимъ, позволено, да направимъ върху него нѣколко забѣлѣжки, които ние намираме за много умѣстни и справедливи.

Въ чл. 4, гдѣто се прѣброяватъ предметитѣ, що се учѣтъ въ горния курсъ на педагогическото училище, изпуснахти сж два главни за дѣвицитѣ, разбира се, предмети: *домакинството и ржководилыята*. Па, ако щете, на мнѣние сме да се прибави още и *гимнастика*.

Въ чл. 13 е казано, че свършившитѣ пълния курсъ ученици или ученички *се допущатъ за учители или учителки въ педагогически училища и въ горния курсъ на дѣвическитѣ гимназии, слѣдъ като сж учителствували най-малко три години въ горенъ курсъ на основно училище или въ прогимназия*. Хубаво; нѣ защо таква свършивши да се допущатъ за учители и учителки и въ горния курсъ само на дѣвическитѣ гимназии, а не и на мъжескитѣ? Нѣли е казано и рѣшено, щото гимназиитѣ да бѣдѣтъ приравнени, защото това го изискватъ вече днесъ за днесъ обстоятелствата. Кое отъ двѣтъ да разберемъ тукъ: дали че женскитѣ гимназии трѣбва да се считатъ за по-долни отъ мъжескитѣ, или пъкъ че не трѣбва на тѣхъ да се обръща толкова много, колкото на мъжескитѣ гимназии, внимание. На мнѣние сме, прочее, или да могатъ свършившитѣ да прѣподаватъ безразлично въ горния курсъ и на мъжескитѣ и на дѣвическитѣ гимназии, или же никакъ да се не допущатъ въ горния курсъ ни на еднитѣ, ни на другитѣ гимназии.

Чл. 14 гласи, че дѣвическиятъ горенъ курсъ се намира *подъ управлението на директора на държавната дѣвическа гимназия въ ст. София*. Ние и по-прѣди сме казали и доказали, а и сега го повтаряме само, че по-добръ би било дирекцията на едно подобно дѣвическо училище да се

повѣри на жена — вѣща и стара учителка, каквито и ги имаме.

Това сж тѣ забѣлѣжитѣ, които имаме и ние да направимъ върху разгледания отъ насъ «Законъ за горенъ курсъ на педагогическото училище въ Княжество България.» Като стоп, прочее, работата така, ний съвѣтваме ония отъ нашитѣ момѣ, които сж сторили намѣрението да се посветѣтъ на скромната, нѣ и свещенна учителска кариера, и имъ прѣпорѣчваме, щото да прѣдпочитатъ винаги Софийския горенъ курсъ на педагогическото училище прѣдъ всѣкакви други отъ подобенъ родъ училища, тѣй като ний прѣгледахме правилницитѣ, уставитѣ и програмитѣ на нѣколко такива европейски училища, каквото напр. Швейцарскитѣ, дѣто най-много обичатъ да ходѣтъ нашенскитѣ, и ги намѣрихме много по-долни отъ това проектирано да се отвори въ София.

А за да може всѣки единъ и всѣка една отъ читателитѣ ни да оцѣни надлѣжно дѣятелността на сегашния ни министъръ по Народното Просвѣщение, г. К. Величковъ, и като въ заключение толкова на по-прѣдшната нѣ статия «Училищни Законопроекти» (Жен. Св. бр. бр. 16 и 17 отъ т. г.), колкото и на настоящата, ний ще поговоримъ вкратцъ за подобнитѣ училища въ Франция, гдѣто тѣ сж, споредъ насъ, най-свършениитѣ по вида си, както и за всичкитѣ фазиси, които сж тѣ прѣкарвали, догдѣ достигнатъ до такова завидно положение.

Отъ прѣди единъ вѣкъ и повече, т. е. отъ 1789 г. зельдасе подбужда въ Франция въпросътъ за образованието на дѣвицитѣ. Пръвъ Мрабо подиръ Француската революция зель да нападе системата на образованието на момичетата по манастиритѣ отъ духовенството. До 1797 г., обаче, не се направило нищо за това; нѣ, по-послѣ, първа г-жа Кампанъ оспосвала горне дѣвическо народно училище. На слѣдующия день отъ битката при Аустерличъ Наполеонъ подписа указъ, съ който се учредявали на правителствени разности висши училища, въ които щѣли да се изучаватъ роднитѣ на носящитѣ ордена на Почетния Легионъ. Първото дѣвическо училище се отворило прѣзъ Декемврий мѣсець на 1807 год. въ Есоен, а на 6 Ноемврий 1810 г. станжло освѣщението на едно отдѣление отъ Есоенското дѣвическото училище. Главна инспекторка на горнитѣ, както и на други три основни дѣвически училища се назначила г. Кампанъ.

(Слѣдва).

Работи за жени.

Всяка жена, за да сполучи да си спечелва хляб, трябва добръ да испече всяка работа, която прѣдприима. Момичето, което обръща вниманието си къмъ стенографята, само защото нѣкое друго момиче се добръ прѣцитава чрѣзъ тебѣ, и придобива само едно повърхностно познание за тая работа, не ще може да се надваря съ ония, които сѣ изучили добръ стенографята.

Която жена е размишлявала, каква работа да захване, може обикновено да рѣши за оная, за която е по-приспособена, или за която усѣща, че е повече дарена; и за мъдра се счита оная жена, която постоинствува въ избранната си работа, и съ всичкитѣ си сили се труди да ѝ усвои въ всичкитѣ ѝ подробности, и даже да ѝ подобри. Благодарение, че днесъ и въ България занятията, както и разнитѣ служби, една по една се отварятъ и за жената, и честната, умната и трудолюбива Българка, може да се прѣчитава съ една отъ тѣхъ, за която осѣща, че притѣжава особна наклонность и вкусъ, както кой-да-е мъжъ. Някои вече сѣ трѣгнали и отворили пътя за другитѣ.

Фотографията обхваща голѣми възможности и добра сполука за жени, които притѣжаватъ искусство и вкусъ, тъй като ти се повече и повече разпространява. Образецътъ на общественния вкусъ се е повдигналъ много чрѣзъ старанията на любителитѣ на фотографията, които сѣ имали времето да се усъвършенствуватъ въ това искусство. Въ нѣкои голѣми вънѣшни градове има жени, които много сѣ сполучили съ фотографията: чинто произведения се числятъ между най-добритѣ. Туй е едно приятно занятие, приноси добръ приходъ и не изисква кой знае какъвъ голѣмъ капиталъ. Нѣ има доста да се изучава по него, за което е необходимо да се изживѣтъ нѣколко мѣсеца въ работилницата на нѣкой фотографъ.

Една енергична жена рѣшила пакъ да прѣобърне въ търговия живота, на който била навикнала. Като не можаше да намѣри нѣщо друго, за което бѣше по добръ приготвена, тя написала писма до всичкитѣ си приятелки и познайници въ града, като имъ явяваше, че бѣ готова да ѝ повикатъ да имъ помага всекога, когато иматъ гости. Тя имъ казваше, що да сготвятъ, какви сладка да направятъ за закуската, обѣда и вечерята, да описва правилото за готвение на нѣкое ястие, да нарежда привлекателно трапезата, да надзирава нѣкои работи въ време на годежъ или свадба. Доста може да се спечели по тоя начинъ, тъй като домакинскитѣ по тия случаи сѣ слисани съ разни други работи и на драго сърдце биха посрѣщнали помощта на една вѣща и искусна жена.

Други сѣ се завзели да варѣтъ и продаватъ сладко. Познавамъ нѣкои жени, които изрядно сѣ се прѣпитавали съ туй срьдство. Нѣкои сѣ почнали да приготвяватъ плодове въ шишета-безъ въздухъ, което е доста по-ефтино и по-полезно отъ компотитъ,

тъй като за него сравнително доста малко шекеръ
отива; нъ било то сладко, компоти или въ шишета-
ето цѣла търговия и добръ приходъ, особно ако
плодоветъ излизатъ отъ собствената си градина.
Тии пѣща се харчатъ, и ще се харчатъ повече и
повече всѣка година.

Привѣтъ тука сѣмо нѣколко загатени за двѣ три
отъ многото разни работи, въ които може да успѣе
една жена, коя да е жена, които осяща, че обстоя-
телствата не ѝ позволяватъ да учителствува (за се-
га учителствуването е почти самото сръдство, или
поне най-главното сръдство за прѣпитаванieto на
жената у насъ.) Чловѣкъ може да употреби всяко
честно сръдство, за да може да спомогне и улесни
нуждитѣ на дома си и никоя работа не е долна,
нито унижава чловѣка, нѣ вънзкъ е оизи който се
бои отъ работата, и не се нагърбва да извърши,
което може, нѣ чака да зависи отъ труда на дру-
гитѣ

Самоев.

Е. Р. Термеева.

Единъ си търси жена.

Извѣстно е, може би, на нѣкои отъ читатели ни, че много пѣти бракосъчетанія сѣ станѣли посредствомъ вѣстникитѣ.

Така, единъ богатъ търговецъ, грозенъ и старъ, вдовецъ обявилъ въ единъ вѣстникъ, че търсѣлъ жена, вдовица или мома, хубава съ добро възпитанне и сръдни зестра.

Слѣдъ три дена получилъ купъ писма и много портрети. Колко се той оудилъ, когато помежду испратенитъ му портрети распознавалъ и онни на тритъ му дъщери, всѣка една отъ конго безъ знаніея на другата му бѣше испратила портрета си.

Но тоя урокъ не го вразумилъ. Отъ многото му испратени писма едното вдъхвало нѣкаква тайнственностъ, та никакъ не давало да се разбере нѣщо за писачката ѝ, нито пъкъ се прудружавало съ нѣкакъвъ портретъ; само носѣлъ подписъ: *Не ме забравяй.*

Старецът написал едно страстно до тайствената кандидатка писмо, което обнародвалъ въ същия вѣстникъ, като се отправялъ винаги до подписавшата. Не ме забравяй и се подписахъ „Джѣбъ“.

Слѣдъ два дена едно грациозно мирнзливо писъм-
це откъснѣло стареца отъ меланхоличивитѣ му мисли.

Носящата псевдонима Не ме забравий не го забравила. Ти му благодарѣла за хубавото му писмо, обѣщавала едно скорошно свѣждане и пр. Тая корреспонденция се продължила цѣль мѣсець. а старецътъ зель да страда отъ безсѣние и нѣмание охота. По-младата му, а и по-любезната му дѣщеря се принесла да му чете въ врѣме на безсѣнието му, а той приелъ. Четението траело цѣли два часа, подиръ което момата се оттеглявала.

Една вечер баща и дъщеря се показвали притъснени и нерасположени за четението. Тате,

казва момата: госпожа М. дава тѣзи вечеръ балъ. Сестритѣ ми сѣ готови. Позволи ми да те оставиѣ. Ще отидемъ съ леля си, която ще дойде да на земе отъ тукъ въ 9 часа.

Иди, дъще, отговаря бащата съ нетърпение. И азъ ще се помъча да заспѣ.

Момата излиза. А бащата, напълно възсмутенъ, искарева отъ джеба си едно писмо и го чете: Този вечеръ въ 10 часа въ градината на г-жа М. Не ме забравяй.

Старецътъ хвърля единъ любеленъ погледъ на перуката си, изважда отъ една чаша една цѣла зѣбна батарея и почва да допѣва празничнитѣ, които му е причинило безжалостното врѣме. После, като облѣкълъ трѣперящото си тѣло въ хубаво черно облѣкло, като обулъ едни лѣскави и хубави чепици, като не забравилъ нито бѣлата си съ елмазената си карфонца вратовръзка, нито хубавата отъ цвѣтата «не ме забравяй» китка, която грациозно прѣкаралъ на бутона си, нито тоежката си по последния мода, нито шишенцето съ о-де-колонъ, което на половина излѣзълъ на кърпата си, старецътъ излѣзълъ и съ нездравни стѣпки се оправилъ къмъ дома на г-жа, М., вънъ отъ който стоели много файтони.

Той влѣзълъ прѣзъ голѣмитѣ врати, а вмѣсто да отиде, като другитѣ поканени, къмъ голѣмата стѣлба, излѣзълъ на градината. Тамъ той се оправилъ къмъ едно извѣстно, види се, нему павильонче, гдѣто и се спрѣлъ. Следъ нѣколко секунди се чулъ шумъ отъ женска рокля и се показала една млада мома, която отивала къмъ същото павильонче. Зѣбната батарея на стареца силно зела да траба, сърдцето му бнело до распукуване, а колѣнитѣ му се подгъвали.

Не ме забравяй, извикала момата. Дѣло избѣрилъ старецътъ. А съ страхъ и трепетъ принесълъ букета си къмъ столицата до едно почтенно разстояние мома.

Не можемъ останѣ тукъ, пошѣпнала момата. Сестритѣ ми ще ме потърсѣтъ. Прѣдлагамъ Ви първия кадрилъ. И като уловила стареца отъ рѣка, дрѣпнала го прѣзъ градината къмъ коридора, водящъ къмъ салона.

Момата вървѣла напредъ. Старецътъ съ голѣмо смущение вървѣлъ отпозирѣ ѝ. Ненадѣйно момата, като влѣзла въ първия салонъ, спрѣла и се обърнала къмъ стареца: тате, казала, дай си рѣката. Старецътъ останѣлъ поразенъ отъ очудване и изненада. Момата му възвърнала букета. Тате, му казала тя, дрѣжъ тия цвѣта и не забравяй, че Дрѣжъ, имашъ дъщеря и . . . !

Градъ Варна.

(Съ днешния брой захващаме описанието на по-главнитѣ и по-важнитѣ българи градове, като сме увѣрени, че прочитанието на подобни описания не само ще занимава, нъ и ще позува въ много отношения; читателскитѣ ни; затова и молимъ,

щото ония, които могатъ и иматъ добрата воля да поработижъ за «Женский Свѣтъ», да благоволижъ и напишжъ всѣка една описанието на своя роденъ градъ или на тоя, гдѣто живѣижъ сега, или пъкъ въобще на оня, за който би знаели нѣщо; приематъ се даже въ дирекцията ни за тѣхъ и забѣлжжж само, отъ които ще се съставижъ отпослѣ, самия описания.)

Както е извѣстно изъ отечествената ни география на всичкитѣ ни, безъ съмнѣние, читателки, градътъ Варна лѣжи на источния край на отечеството ни, при крайбрѣжието на Черното-море. Градътъ лѣжи къмъ сѣверната страна на единъ доста голѣмъ и широкъ заливъ, който безусѣтно се простира на сѣверъ. а се оттегля отъ западъ; така щото, като се исповѣждатъ отъ морето крайбрѣжнитѣ канари, срутватъ се въ него цѣли грамади отъ тѣхъ, а пъкъ отъ западната страна морето, като се оттегляна постепенно, оставило голо пѣсчливото морско дѣно, което и си личи отъ далечъ още между залива и езерото. Тоя заливъ се образува отъ два носа, които на доста далечно разстояние се простиратъ въ морето откъмъ южната и сѣвероисточната страна. На първия къмъ южната страна носъ, на който въ края къмъ морето има неподвиженъ фаръ (фенеръ) срѣщу другъ такъвъ въ самия градъ за пристигающитѣ или отплувающитѣ пощѣ параходи и кораби, — лѣжи селото *Галата*; а на другия — сѣвероисточния е построенъ манастирътъ св. Димитъръ, а малко по нагорѣ, съ нѣколко стѣпки само, княжескиятъ палатъ «Евксиноградъ»; малко по-нататѣкъ се простира наватрѣкъ къмъ морето още единъ носъ, на който лѣжи манастирътъ св. Константинъ. Тия два носа, единия съ селото си, а другия съ манастиря си, сѣ почти еднакво отдалечени отъ града, който, слѣдователно, лежи по равната долина между тѣхъ и единъ редъ рѣтлини, които въ полукръгъ заобикалятъ тѣзи долина. При туй не трѣбва да се забравя, че южния край на града се напоява отъ малка рѣчица, която извира отъ Девненското езеро, на западъ отъ града и тече почти по права линия, като си образува по течението едно голѣмо езеро и блато. Пространството между тая рѣка и южната рѣтлина съ южния носъ е пѣсчливо и тукъ-тамъ само насадено съ лозя; нъ всякото между отгатишния край на града и другия носъ и нататѣкъ още до манастиря св. Константинъ пространство, и всяката сѣвероисточната страна, даже до височинитѣ на рѣтливата, е насадено съ хубави лозя, къшкѣветѣ на които отъ една страна, а както и морскитѣ бани отъ друга привличатъ лѣтно врѣме множество посѣтители.

Градътъ, Варна по едногласното засвидѣтелствование на старитѣ историци и географи, е Милетска колония. Нъ врѣмето на основанието ѝ не е извѣстно; само едно свидѣтелство отъ Скиѣна Хиоскии опрѣдѣля това въ врѣмето на Астиага Мидския царъ, около 570 год. пр. Хр., т. е. прѣди около 25 столѣтия. ¹⁾

¹⁾ Скиѣнъ Хиоскии стих. 742—744.

Споредъ направенитѣ напоследѣтъ отъ разни учени издирвания и споредъ намѣренитѣ епиграми и други паметници, се доказало вече, че Варна по-напрѣдъ се наричала Одесусъ ¹⁾ и че тя, въпрѣки че нѣкои списатели претендиратъ различно, лежи на сѣщото мѣсто, дѣто и старий Одесусъ. Споредъ нѣкои официални документи той се наричалъ още и *Тивериуполь*. ²⁾ Не е истина прочее, че градътъ Варна се наричалъ *Дионисуполь* или *Круни*, споредъ d'Anville и Sestini; нито — *Константиния*, споредъ Манверта и др.; нито нѣкъ — *Одисополь*, споредъ Византиеца Теофанъ. ³⁾

Въпросътъ, какъ нашия градъ е получилъ днешното си име и какво значи то, не е още напълно разрѣшенъ; върху него сѣществуватъ много мнѣния толкова за произхождението, колкото и за значението на туй име, които мнѣния ние ще се помѣчимъ да приведемъ всички по възможность тукъ вкратцѣ.

Въпрѣки че името *Варна* се споменува въ историята въ 680 г. сл. Хр., когато Българитѣ се заселили за пръвъ пѣтъ въ долна Мизия прѣзъ царуванieto на Византийския императоръ Константинъ Погоната, Теофанъ, обаче, и Никифоръ казватъ, че името Варна било извѣстно прѣди още появянieto на Българитѣ по Бѣлкан. полуостровъ. А. П. Врето неоснователно претендира, че името Варна не е име на градъ, а на рѣка. ⁴⁾

Нче, тъй като никой византийски историкъ или хронографъ никога не е изрично казалъ, че името Варна принадлежи на рѣка, и понеже, споредъ съчинението «Управление на империя» ⁵⁾ на императора Константина Багрянороднаго, рѣката при града Одесусъ се наричала «Константиния», а не Варна, приемаме едно отъ двѣтъ: или че градътъ Одесусъ носѣлъ и друго име Варна, та отъ туй се излѣгали историцитѣ Теофанъ и Никифоръ, че приемали сѣществованieto на два града, отъ които единий се наричалъ Одесусъ, а другий Варна, нѣ слѣдъ врѣме се испускало едното име, а прѣобладало второто — Варна; или че дѣйствително въ старо врѣме имало тукъ два града, нѣ тѣ лежели толкова наблизу, щото съ врѣме се присѣдинили въ единъ градъ, който зель да носи името на поновия градъ — Варна. Нѣ че името на рѣката било Варна, това не може се прие, тъй като въ този случай такъва рѣка, която е могла да си прѣдаде името на единъ цвѣтущъ и толкова извѣстенъ подъ друго име градъ ⁶⁾, трѣбало да носи сѣщото име и днесъ още.

Много е мѣчна етимологията на думата Варна. Първомъ нѣкои помислили, че тая дума е съкра-

тена отъ грѣцката «Ворина» (сѣверни страни), т. е. на сѣверъ отъ Бѣлкана, въ противоположность съ името на града Месемврия (по грѣцки — югъ); нѣ това не е вѣрно, тъй като и думата Месемврия, споредъ други не била грѣцка. ⁷⁾ Други мислѣтъ, че това име произлѣзло отъ Арин, името на единъ градъ, споменуванъ отъ Полиния, съ прибавката на старата буква F въ началото. ⁸⁾ Трети пакъ сѣ на мнѣние, че слогътъ или по-скоро думата Варъ значи градъ, както напр. Темесъ-варъ, градътъ на рѣката Темесъ; така парекли, споредъ тѣхъ, града на Аваритѣ, като го прѣвзели въ 587 год. сл. Хр., т. е. главенъ градъ поради голѣмината и укрѣпленията си; и дѣйствително градътъ Варна се наричалъ по едно врѣме Варъ или съ грѣцкото окончание отъ женски родъ «Вари», както се това засвидѣтелствува отъ разни църковни официални документи ⁹⁾. Lequien прѣдполага, че градътъ Одесусъ е прѣименуванъ на Варна отъ Българетѣ. ¹⁰⁾ Други, че тя е станѣла по прѣмѣстванieto на словетѣ отъ «равна». Нѣкои претендиратъ, че е нареченъ съ името на Византийския полководецъ Варда. ¹¹⁾ Има и такива, които произвеждатъ името Варна отъ думата «варъ» защото по околноститѣ на града имало много варъ (киречъ). Както и да е, може да се каже въ заключение, че името на града не е много старо, както засвидѣтелствува това Арианъ, при всичко че то се появява въ историята само кѣдъ края на VI вѣкъ сл. Хр. и влиза въ употребление само подиръ 587 г. сл. Хр., когато, както е извѣстно, Аваритѣ сѣ разрушили много градове изъ Долна Мизия, а може би, и Одесусъ, което име отъ тогава ¹²⁾ насамъ вече исчезнало и се замѣстило съ Варна (Слѣдва-

Първа любовь.

(Психологически егюдъ изъ дѣтския животъ.)

(Продължение и край.)

Минаватъ се нѣколко дена слѣдъ бала, а Шуриновъ не дохожда при насъ; братъ ми погледваше на мене твърдѣ многозначително и тоже нито веднѣжъ не споменѣ името на приятели си. Веднѣжъ, слѣдъ обѣдъ, той твърдѣ тайнствено ме повика изъ обѣдната стая въ друга, тиха въ рѣцѣтъ ми единъ плѣкъ и исчезнѣ. Като си мислѣхъ, какво може да бѣде това писмо, азъ отидохъ въ стаята си и го отворихъ. Рѣкописътъ не ми бѣше познатъ, азъ погледнѣхъ на подписа и едва се удържахъ на краката си. Всякавата крѣвъ хлуна въ лицето ми, прѣзъ очитѣ ми потѣмнѣ азъ съ голѣмъ трудъ можахъ

¹⁾ Ив. Николау стр. 121; Стравонъ кн. VII гл. 6 §§ 1.

²⁾ Стравонъ кн. VII гл. 7 § 1, кн. кн. IX гл. 2 §§ 34, 35 и 18.

³⁾ Ив. Николау, стр. 122 — 126.

⁴⁾ Ив. Николау стр. 118; и 125 Lequien, Oriens Christianus tom. I page 1240.

⁵⁾ Ив. Николау стр. 126 127.

⁶⁾ Ариана Индия ст. 7-12 стр. 34; Ив. Николау стр. 127.

⁷⁾ Ив. Николау стр. 84 и 103.

⁸⁾ Ив. Николау стр. 124 забѣл. А. Врето брошура ч. I гл. 42.

⁹⁾ «Одесусъ» отъ Ив. Николау стр. 83—91.

¹⁰⁾ La Bulgarie ancienne et moderne стр. 200.

¹¹⁾ Книга II чл. 9.

¹²⁾ Ив. Николау стр. 118 — 121.

да го прочета; съдържанието му бѣше слѣдующето:

«Мила, драгоценна, чудна и божественна ми Надичке, азъ не могъ вече да криѣмъ отъ васъ не могъ да носѣмъ маската на равнодушие въ това врѣме, когато сърдцето ми се раскъсва на части; азъ влюбѣхъ, безумно влюбѣхъ, една само мисль за васъ ми отравя всичкото съществуване; вий, вий не можете да не знаете за моето чувство къмъ васъ и само се прѣструвате, че нищо не забѣлявате; защо ма мълчите? Азъ знаѣхъ, че не ви внушавамъ симпатия, че ви на менъ гледате като на човѣкъ празенъ и бездушентъ, но ако бихте знаели, що се крие подъ моя равнодушентъ видъ, то бихте обърнали на мене по-голямо внимание и, може би, щѣхте ми отстъпи поне една малка частъ отъ сърдцето си. Ако да знаехте, колко съмъ изстрадалъ зарадъ васъ, то щѣхте се съжали и прости любящия ви до гробъ.

Михаилъ Шуриновъ»

Азъ съ сълзи четохъ това писмо и много, много пѣти го прочитвахъ, до като всяка буква съвършено ясно се впечатли въ паметта ми; азъ покрихъ това писмо съ бескрайно много цѣлувки и го постискахъ до сърдцето си; азъ бѣхъ напълно щастлива... Но отведнажъ ми румна една мисль: ами ако той това *нарочно* е написалъ, ако е то само насмѣшка? Тѣзи мисль все по-вече и по-вече се вмѣкваше въ главата ми; отначало азъ се стараехъ да ѣмъ отмахна, но тя все по-вече и по-вече ма обземаше и вече за менъ нѣмаше съмнѣние, че това е именно тѣй. Страшната венавистъ отново всецѣло ме обвзе, азъ взехъ, перото и съ голѣми букви написахъ, прѣзъ цѣлото писмо една дума: «дуракъ.» Турихъ писмото, пакъ въ плика и го върнахъ на брата си.

— Помози приятеля си веднажъ за винаги да ме избави отъ посланията си; азъ нѣмамъ врѣме да четъ писмата на всеки дуракъ.

— И ѣмъ погледнете, моѣхъ ви се, каква знатна особа, защити братъ ми другари си, — а че Миша е глупавъ, дѣто се влюбилъ въ тебъ, туй е вѣрно; впрочемъ, азъ вѣрвамъ, че той това нѣщо го казва тѣй, само да ти се посмѣи.

Думитъ на брата ми само поддѣхъ масло въ огъня; въ тѣзи минута нѣмаше таквозъ нещастие, което да не пожелахъ на Миша Шуриновъ, на този сѣщия Миша, името на когото да произнасямъ бѣше за менъ голѣмо наслаждение. Днитъ се минаватъ, а Шуриновъ по-вече не идва у насъ; додохъ испититѣ, гимназиститѣ наченахъ да зубрихъ, и азъ рѣшихъ, че вече никога нѣма да видѣмъ Шуриновъ. Веднажъ, когато нѣмаше никой у дома, азъ сѣдѣхъ въ градината и цвѣтаряхъ на ума си писмото на Миша, което бѣхъ научила тогасъ наизустъ. Ако бихъ могла да вѣрвамъ на туй писмо, то щѣхъ да бѣдѣхъ щастлива, но азъ не вѣрвахъ и трѣбаше да се мълча и страдаѣмъ. Менъ ми станѣ тѣй жално за себе си, што си закрихъ лицето съ ръцѣтъ и горчиво заплакахъ.

— Надѣжда Александровна, Надичке, защо плачете? — чухъ азъ гласъ, — такъва нѣженъ и лѣскавъ. што не можахъ да го узнаѣмъ отведнажъ. Отворихъ си очитѣ — и видѣхъ, прѣдъ менъ стои Шуриновъ; той мегледаше робко, погледѣтъ му бѣше пълентъ съ участие. Искаше ми се да станѣ и си отидѣ, но нѣмахъ сила нито да се мръднѣмъ отъ мѣстото си. Шуриновъ продължаваше да стои и отведнажъ падна прѣдъ менъ на колѣнитѣ.

— Надичке, драгоценна ми, миличка моя, не дѣйте плака; ви не можете си прѣдстави, колко ми е тѣжко да гледамъ, че плачете, какъ силно ви любѣхъ. Азъ ви написахъ писмо, азъ искахъ да знаете, че ви любѣхъ, а ви ме отласнахте. Надичке, Надичке, защо постѣпихте така.

Той си тури главата на колѣнитѣ ми и самъ заплака. Като видѣхъ неговитѣ сълзи, монѣ моментално изсѣхнахъ; азъ бѣхъ бескрайно щастлива, азъ видѣхъ, че Шуриновъ страдае, но неговитѣ страдания не възбудихъ въ менъ нито най-малко съжаление; азъ се гордѣехъ съ неговитѣ сълзи, азъ чувствавахъ, че тѣзи сълзи се проливатъ зарадъ менъ, че стига да поискамъ само и Миша ще прѣстане да плаче. Азъ несмѣло се прикоснахъ до космитѣ му, той бързо си дигна главата, погледна ме въ очитѣ и навѣрно прочете въ тѣхъ много нѣщо лицето му се освѣти отъ радостъ и той весело ми заговори:

— Ви не ми се сърдите, нѣли не, да? Азъ знаехъ, че ви сте мила, добра, азъ винаги съмъ ви обичалъ, азъ ви обикнахъ отъ първия день на нашето познанство, но азъ не искахъ да ви дамъ да забѣляжите това, за да не се възгордѣете още по-вече; съгласѣте се сами, нѣли сте твърдѣ горда? Колко ви се искаше да ви наричамъ непрѣмънно «Надѣжда Александровна,» а азъ нарочно, за да ви разсърдѣмъ, винарекохъ тогасъ «Надѣжда Ивановна.»

Азъ ясно си припомнихъ тѣзи фразы: «добръ день, Надѣжда Ивановна,» припомнихъ си студения насмѣшливъ, тонъ съ който бѣше тя произнесена, азъ погледнахъ съ недовѣрие на Шуриновъ, той бѣше вече станѣлъ отъ земята, сѣдѣше до менъ и ми държеше ръката, той ме гледаше съ засмѣни очи и продължаваше да бѣбри.

— Нѣли сега ще бѣдемъ близки приятели, азъ знаѣхъ, че и ви малко ме обичате; ви вече не ще гледате на менъ тѣй, като че ли съмъ мобель, а не човѣкъ? Нѣли знаете, че азъ ви страшно обичамъ и това ми принасяше страдания. Ний сега наедно ще се расхождаме, по цѣли дни ще бѣдемъ все заедно. Ви налѣ ще хвърлите такива странни книги като Писаревъ и други подобни? Какво може да разбере такова миличко, малко момиченце отъ тѣзи учени работи?

Послѣднитѣ думи на Шуриновъ не особенно ми се харесахъ, прѣзъ очитѣ му пакъ ясно пролѣтъ насмѣшка. „Ами ако той се прѣструва?“ Чървѣтъ на сѣмънѣнието пакъ захванѣ да смуче сърдцето ми, пакъ ме обвзе цѣлъ потокъ наивности. азъ

грубо си отдръпнахъ ръката, бързо станяхъ отъ скамейката и, съ твърдъ равнодушенъ видъ, му казахъ:

— Слушайте, какво право имате ви да говорите така съ менъ; нима ви мислите, че азъ мога да придамъ нѣкое значение на любовта отъ страна на таквось таквось нищожно улично момче!

Шуриновъ тоже станъ и ме гледаше съ широко растворени недоумѣващи очи. Като си отидохъ въ стаята, азъ тъй се расплакахъ, щото ми принадлежало; турихъ ми въ постеля да лѣжъ и пратихъ за докторъ; докторътъ каза, че всичко туй е отъ нервозностъ, а мѣжду това тъй силно ме болѣше сърдцето, че азъ стенахъ отъ болки, а образътъ на скѣпния и наедно съ това ненавистния Миша не ми даваше покой.

Слѣдъ три дена братъ ми каза ми, че Шуриновъ ще замине за ваканцията при чичо си въ Казанъ и желае да вземе сбогомъ съ менъ, но азъ категорически се отказахъ отъ свижданieto. Когато си замиваваше, той миѣ покрай насъ; като чухъ звука на звънчето, азъ отворихъ прозореца и погледнахъ изъ него; Миша тутакси ме позна и още отъ далеко ми сие шапката си, но азъ бързо затворихъ прозореца, пустихъ пердето и само прѣзъ една малка дупка видяхъ съ какви скърбни очи погледна той на запердения прозорецъ. Той си замине въ пълна увѣренность, че любовта му е била неразбрана и отблъсната, той и не подозираше, че задъ пуснатото перде конвулсивно плачеше „милчкото малко момиченце,“ което така също оплакваше своята първа любовъ. Повече съ Шуриновъ не се срѣщнахъ. „Das war eine alte Geschichte, doch bleibt sie immer neu!“ *)

Разни.

Грижата на една майки за дъщеря ѣ. — Когато настоящата Австрийска императрица избираше възпитателъ за дъщеря си, тя прати до нѣкой си владика и му каза, че е рѣшила да възложи нему възпитанието и образованието на архидукънията. „Научи ѣ, каза той, да бѣде истинска християнка. Туй е най-високото образование. Всинца нѣй се крайно нуждаемъ отъ религиозната подпорка, да ни поддрѣпа прѣзъ живота.“

Благоврѣмieto. — Единъ скулпторъ завелъ единъ единъ посѣтителъ въ стаята си. Тя била пълна съ богове. Единъ билъ много любителъ: лицето се не виждаше, защото бѣше покрито съ коса, а на нозѣтъ си имаше крилъ. Какво е името му, попита зрительтъ. Благоврѣмие бѣ отговорътъ. „Защо е лицето му скрито?“ „Защото хората нарѣдко го поздраватъ, когато имъ се явива.“ „Защо има крила на нозѣтъ си?“ „Защото скоро си отхожда, а като си отиде вече, не може да се повърне.“

Съобщава: Е. Р. Терзиева.

Малькъ конкурсъ.

Отговори на въпроса № 4: *)

Въ какво се състои, споредъ васъ, истинското щастие?

Щастieto се състои въ осъществяването дружителъ! Знаемъ, че много отъ читателитѣ ще ми се измѣятъ, може би, изъ азъ ги моля да не побързватъ толкова въ това, нито да помислятъ, че се шегувамъ. Доказателства за това нямамъ, изъ поканвамъ ония отъ васъ, които най-много не вървамъ, да се опитатъ да се убѣдятъ чрезъ опитъ . . .

Горска царица.

Щастieto, о, щастieto е непостижимо, или, по-добъръ казино, щастие въ този свѣтъ за насъ няма! Истина е, че въ тоя свѣтъ нищо не е нѣщо абсолютно, и всичко е сравнително; а затова, именно, за насъ щастieto не съществува: ние го не щемъ сравнително, искаме го абсолютно! . . .

Мирсловава.

Щастieto се намира въ изпъненieto на дължествота.

Минерва.

Споредъ мене, щастieto никога не може се опрѣдѣли въ какво се състои: то е различно по време и обстоятелства. Щастие е придобиванието на една ничтожна кукличка въ дѣтската ни възраст, а никакъ не е щастие и притежаванието на милиони даже много пѣни въ голѣмата ни възраст.

Топола.

Щастие; разбирамъ, въ какво се състои, споредъ повечето отъ васъ, то: богатство, жибостъ и други тѣмъ подобни ви хрумватъ съ ума при първото чуванието на така толкова богата, колкото и неопрѣдѣлена души. Изъ азъ не мисля тъй: щастieto се състои, споредъ мене, въ искрениата любовъ на два взаимно любящи се души!

Теменуга.

Книги и Списания, получени въ дирекцията ни.

Свѣтъна, журналъ за наука, искусство и индустрия, год. V, кн. 7 и 8, Юлий и Августъ 1895 г. София.

Медицински сборникъ, списание на българските лѣкари, брой 6, Септември 1895 г. София.

Свѣтъ, мѣсечно списание за наука, литература и промышленность, год. III, кн. 6 и 7, Юлий и Августъ 1895 г. Плевенъ.

Християнски Свѣтъ, год. IV, бр. 9 Септември 1895 г. Руссе.

Орало, органъ на бълг. земеделческо дружество, бр. 17, 1 Септември 1895 г. София.

*) Не сме напечатали още два отговора, тъй като единъ бѣ безъ подписъ, а само съ псевдонимъ „Искра“: а другиятъ не отговорише направо и изобщо на въпроса, а и въдхваше нѣкакъвъ егоизмъ.
Заб. „Жен. Св.“

*) Това е една стара история, но тя винаги си остава нова! (пр.)

Звѣздица, мѣсечно иллюстрирано списание за дѣца, год. IV, кн. 7 Септември 1895 г. София.

Ветеринарна Сбирка, мѣсечно списание по ветеринарната медицина и скотовъдството, год. IV, броеве 7 и 8, Юлий и Августъ 1895 г. София.

Юридически Прегледъ, год. III, кн. 13, 1 Септември 1895 г. Пловдивъ.

Домашенъ приятель, мѣсечно списание за наука, религия, промышленность и домакинство, год. VII, бр. 9, Септември 1895 г. София.

Вздържателъ, мѣсечно списание на български въздържателенъ съюзъ, год. I, бр. 9 1 Септември 1895 г.

Българска Сбирка, списание за книжнина и общественни знания, год. II, кн. 7, 1 Септември 1895 г. Пловдивъ.

Секретно придписанне, картина отъ лагеренъ животъ въ едно дѣйствиe. Съчинение на Викторъ Кривовъ, прѣвелъ Ю. Я. К. Издава Плевенскій Книжовенъ Комитетъ. Цѣна 15 ст.

Отгледаніе и възпитаніе на дѣцата отъ деня на рождението имъ до отбиваніето отъ гърди, отчасти и до училищната имъ възраст отъ Надѣжда Хр. Бъчеварова, акушерка, София 1895 г.

Безсѣнието и срѣдства противъ него отъ Д-ръ Карлъ Вержеръ, прѣвела и издава Надѣжда Хр. Бъчеварова, акушерка и фелдшерница, София 1895 г.

Най-горѣщо и съ голѣма готовность прѣпорѣчваме на читателскитѣ си горнитѣ двѣ книги на Г-жа Н. Хр. Бъчеварова, понеже сж отъ ония книги, които сж всѣкому нужди и полезни; тѣ сж написани за народа, а пъкъ прѣведени въ глѣдъкъ и правиленъ български езикъ. Г-жа Н. Хр. Бъчеварова заслужава да бѣде поддържана, тъй като не малко е ползувала и продължава да ползува съ издаваната си, които всички сж отъ голѣма нужда и за които по-долѣ обявяваме надѣжното.

Корреспонденция.

Г. г. Рада Драндарова *София*. Молимъ, внесѣте си абонамента на Сп. и пр. му за годинитѣ 1893, 94 и 95 г. до днесъ и стойността на единъ алманахъ, всичко л. 19. 50 или ни възврътѣте всичкитѣ броеве, заедно съ Алманаха. — Поруч. В. Кузуджийски *София*. Молимъ, внесѣте си абонамента на Сп. и пр. му отъ 1 | I | 93 г. до днесъ, т. е. 18. 60 л. или ни възврътѣте броеветѣ. — К. Бараковъ *Т. Пазарджикъ*. Молимъ да внесѣте и за 94 г. абонамента на Сп. и Пр. лева 7. — З. П. К. Ганчевъ *О. Пазаръ*. Получихме 7 лева за отъ 1 | V | 95 до 1 | V | 96 г. — Подпор. Сяровъ *Връшка-Чука*. Тукъ има погрѣшка на агентина ни; имайте, молимъ, търпение, работата скоро ще се уреди. — Я. Чинирановъ *Кюстендилъ*. Исканото отъ г-жа Е. Т. М. може да се отетжни за 5 лева. — Стефана Енева *Сливенъ*. Испратени Ви сж всичкитѣ броеве съ адресъ: г-ца Стефанка Енева Стоянова, улица Кастанджийска; направѣте справка въ пощата. — И. Досѣвска *Пловдивъ*. гдѣ и съ какъвъ адресъ сте получавали по-напрѣдъ списанието. — Г. С. Великовъ *Котелъ*: получихме 3 лева за Сп. и Пр., за 95 г. молимъ още за 4 лева. — Ел. Маойръ Борова *София*: Внесѣте си, молимъ, абонамента отъ 1 | I | 93 до днесъ, всичко 18. 60 л. или ни възврътѣте броеветѣ.

Марочу: распорѣдѣте по-скоро надѣжното за урежданіето въпроса за абонамента на г. Сяровъ Кула (Връшка-Чука), какъто разправяте въ писмото си подъ № 47.

Извѣстия.

I.

Обявяваме за знание на г. г. абонатитѣ и абонатѣнитѣ ни, че сме назначили отъ 15 т. още двама агенти, а именно г. г. Т. В. Абаджиевъ

изъ гр. Ямболъ и Щ. Димитровъ изъ гр. Варна, които, снабдени съ надѣжнитѣ книжа, пзлѣзли сж вече на обиколка за събиране абонаменти и записване нови абонати. Умоляваме прочее всички да иматъ пълно довѣрне къмъ тѣхъ.

II.

Умоляваме всички ония отъ г. г. абонатитѣ и абонатѣнитѣ ни въ странство, които не сж си исплатили още абонамента, да побързатъ и си го внесжтъ сами направо въ дирекцията ни до единъ мѣсець. Въ противенъ случай явяваме имъ, че, ако и съ голѣмо съжаление, ще бждемъ принудени да имъ прѣкратимъ испращаніето листа си.

Книжевнось.

При Надѣжда Хр. Бъчеварова, акушерка, София, улица Царъ Борисъ и Съборна, се намиратъ за проданъ слѣдующитѣ

НОВИ КНИГИ:

Наставление за Прѣдпазване отъ Противогнилостното бабувание и родилния периодъ слѣдъ бабуваніето

Цѣна 60 ст.

За Съхранение Здравіето на Женитѣ, понятие за менструацията, непразността и хигиена на тия състояния, съ нѣколко рисунки.

Цѣна лева 1.50.

Безсѣнието и срѣдствата противъ него, полезна книга за страдающитѣ. Цѣна 50 ст.

Отгледваніето и Въспитаніето на Дѣцата отъ деня на рождението имъ до отбиваніето отъ гърди, отчасти и до училищната имъ възраст. Отъ *Надѣжди Хр. Бъчеварова*, акушерка.

Цѣна 40 ст.

Намиратъ се подъ печатъ слѣдующитѣ

НОВИ КНИГИ:

Ключътъ на Здравіето, популярна Хигиена съ 12 рисунки, отъ *Камилъ Рекламъ*, професоръ на медицина въ Лайпцигъ, прѣводъ, отъ 8 печатни коли.

Цѣна лева 2.

Такология или Наука за Дѣторождане, хигиена за непразнитѣ и новороденитѣ, издание 2-ро поправено и допълнено прѣзъ 1895 г. отъ авторката *Алиса В. Стокелъ*, Д-ръ медицинъ въ Англия. Съ 15 рисунки, прѣводъ, отъ 30 печатни коли на 8-на.

Цѣна лева 4.